

Priročna literatura

V knjižnici je tudi priročna literatura. To so različni slovarji, leksikoni, enciklopedije. Posebej je treba opozoriti na Catholic American Encyclopedia.

Zbirka bratov Ceglar

V knjižnici nastaja tudi posebna zbirka bratov Ceglar (Karel, Stanko, Ludovik), ki so delovali v izseljeništvu kot duhovniki in kulturni delavci.

Baragova knjižnica-njena današnja podoba

Poleg vseh naštetih dokumentov, mikrofilmov in periodike je v knjižnici še 2.243 vpisanih enot knjižnega gradiva, natančneje 2.165 naslovov. O tem, da je zbirka pomembna, vredna in da že služi posebnim znanstvenim namenom, ne kaže dvomiti. Knjižnica je zanimiva za tiste, ki bodo raziskovali delovanje slovenskih misijonarjev po svetu, za raziskovalce zgodovine Slovencev in cerkve na Slovenskem, za preučevalce novinarskega delovanja v tujini in izseljevanja Slovencev. Zbrano knjižno gradivo je do danes ostalo skrito še marsikateremu raziskovalcu, saj fonda še ni v vzajemnem katalogu. Vitalnost vsake knjižnice, tudi muzejske, je odvisna od uporabnikov.

Viri in literatura

Južnič, P. Specialne knjižnice in računalniški centri - primer sistema BOBI. Posvetovanje sekcije za specialne knjižnice. Ljubljana, CTK Univerze v Ljubljani, 1996; 6: 68-80.

Južnič, P. Virtualna knjižnica. Knjižnica 1995; 39 (4): 31-38.

Češnovar, N. Podoba specialnih muzejskih knjižnic. Knjižnica 1993; 37 (4): 83-89.

Dular, A. Vloga, značaj in pomen muzejske knjižnice v sodobnem času. Knjižnica 1991; 35 (2-3): 39-46.

Baraga, F. Krščanski nauk za Indijance, Hamilton, Ontario, Kanada, 1997, str. 7.

Baragova muzejska knjižnica, opis in možnost razvoja, seminarska naloga, Ksenja Medved in Simona Perovšek, Stična, 1998.

Popovič, M.; Ambrožič, M.; Južnič, P.: Nekaj značilnosti razvoja slovenskega knjižničarstva v novejšem obdobju: (ob kvantitativni analizi člankov in referenc v reviji Knjižnica za obdobje 1974-1983). - Knjižnica, 1984, št. 3-4, str. 167-98.

Enciklopedija Slovenije 1. : A - Ca. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1987, str. 185.

Enciklopedija Slovenije 7.: Marin-Nor. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1993, str. 205-206.

Zbornik Slovenske kulturne akcije. Buenos Aires, Celje, Mohorjeva družba, 1994, str. 11-13.

Slovenski tiski iz begunskih taborišč v Avstriji in Italiji, 1945-1949. Ljubljana, New York, Studia Slovenica, 1993, str. 6-11.

Wolf, J. Bishop Baraga Collection. Po Baragovi deželi. Toronto, 1969: 154-155.

Zorman, F. Baragova zveza. Po Baragovi deželi. Toronto, 1969: 149-153.

The Baraga Bulletin.

Ceglar Charles A.: Bishop Frederic Baraga Bibliography.

Hamilton, Baraggiana Publishing, 1992 (Baraggiana Collection), str. 314.

2 Zbornik Slovenske kulturne akcije. Buenos Aires, Celje, Mohorjeva družba, 199, str. 11.

3 Slovenski tiski iz begunskih taborišč v Avstriji in Italiji, 1945-1949. Ljubljana, New York, Studia Slovenica, 1993, str.6.

dr. Breda Čebulj Sajko

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO ZRC SAZU

Bralcem Glasnika smo naš inštitut že predstavili (glej GSED 27/1988, 1-2, str. 76-78, in GSED 31/1991, 1-2, str. 83-84), zato se tokrat ne bom spuščala v vsebino njegovega preteklega delovanja, ki je zelo obširno obravnavana tudi v prvi številki inštitutske znanstvene revije Dve domovini/Two Homelands (1990, 1, str.

11-20). Oglejmo si torej njegovo polpreteklo in današnje delovanje ter kadrovsko zasedbo.

Inštitut za slovensko izseljenstvo je od leta 1986 del Znanstvenoraziskovalnega centra ZRC SAZU v Ljubljani, sicer pa je bil formalno in pod imenom Študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva ustanovljen že leta 1963. Zaradi prostorskih in kadrovskih težav, ki smo jih rešili ravno to jesen, je njegovo delo zaživelo šele na koncu osemdesetih let. Tedaj sta bili na Inštitutu zaposleni Janja Žitnik,

literarna zgodovinarica, in Breda Čebulj Sajko, etnologinja. Sledili so Andrej Vovko, zgodovinar (Inštitut zapustil leta 1993), Marjan Drnovšek, zgodovinar, Marina Lukšič-Hacin, sociologinja, Zvone Žigon, antropolog, Irena Gantar Godina, zgodovinarica. Decembra se nam bo pridružil še Jernej Mlekuž, etnolog, kulturni antropolog, geograf. Omeniti je treba tudi tajnico Špelo Marinšek, letos pa smo zaposlili tudi Deana Ceglarja, dokumentalista, zgodovinarja. Smo interdisciplinarni inštitut, kot je interdisciplinarno tudi področje migracij.

Tematika, s katero se ukvarjamo, zajema raziskovanje slovenskega izseljenstva v vseh zgodovinskih obdobjih in na vseh geografskih območjih ter postaja za nas, zaradi svoje praktične in teoretične širine, neobvladljiva. V prihodnje bi potrebovali vsaj še pravnik, ekonomista, psihologa.

Trenutno potekajo na Inštitutu naslednji raziskovalni projekti: Dopolnjevanje in preučevanje virov in literature o slovenski izseljenski problematiki (nosilka: dr. Breda Čebulj Sajko, vsebina: prikaz celotnega arhivskega in drugega gradiva, ki ga hrani Inštitut in ki ga je pridobil od izseljencev; ti podatki sestavljajo bazo za katerokoli raziskavo o slovenskih izseljencih; projekt bo končan leta 2000 z razstavo in katalogom); Slovenski izseljenci in Evropa v 19. in 20. stoletju (nosilec: dr. Marjan Drnovšek, vsebina: zgodovina izseljevanja Slovencev v evropski prostor, njihovo tamkajšnje življenje, nadaljnje izseljevanje Slovencev iz Evrope v Ameriko ter učinki tega procesa na domače okolje; projekt bo končan naslednje leto); Slovenci v slovanskih deželah v 19. stoletju in na začetku 20. stoletja (nosilka: dr. Irena Gantar Godina, vsebina: vloga slovenskih intelektualcev v Vzhodni Evropi; projekt je v začetni fazi); Vrhovi slovenskega emigrantskega slovstva (nosilka: dr. Janja Žitnik, vsebina: projekt se je ravnokar iztekel, in sicer z obsežno trilogijo, v kateri je predstavljena skoraj vsa literarna dejavnost slovenskih izseljencev po svetu); Slovenski izseljenci na Švedskem in odnos slovenske (jugoslovanske) politike do njih (nosilka: dr. Marina Lukšič-Hacin, vsebina: zgodovina, organiziranost in način življenja Slovencev na Švedskem, švedski multikulturalizem, odnos omenjene politike do izseljencev; projekt še poteka). Omenim naj še projekt Slovenci v Avstraliji, ki je bil končan lansko leto (nosilka: dr. Breda Čebulj Sajko, vsebina: življenje avstralskih Slovencev po drugi svetovni vojni, predvsem njihove prve generacije ter manifestacija njihove »dvojne« identitete v novem okolju). Za področje argentinskih Slovencev je odgovoren mag. Zvone Žigon, ki zaradi statusa mladega raziskovalca še ne more imeti svojega raziskovalnega projekta. Predmet njegove doktorske naloge je življenje omenjenih izseljencev, predvsem pa njihova politična identiteta. Kot sem že omenila, prihaja k nam tudi Jernej Mlekuž, ki bo kot mladi raziskovalec raziskoval predvsem obmejno izseljevanje Slovencev z območja Julijske krajine.

Sodelavci Inštituta smo ustanovitelji, izdajatelji in uredniki mednarodne znanstvene revije Dve domovini/Two Homelands: Razprave o izseljenstvu/Migration Studies ter letnega informativnega glasila Bilten/Newsletter. Prav tako smo pobudniki in

organizatorji rednih mednarodnih znanstvenih večdnevni simpozijev s temo migracij (slovenskih in mednarodnih), ki potekajo vsaki dve ali tri leta. S svojimi prispevki se redno udeležujemo domačih in tujih znanstvenih srečanj ter imamo strokovne in prijateljske stike s številnimi sorodnimi mednarodnimi institucijami. Ohranjamo tudi stike z izseljenskimi društvi, organizacijami, verskimi središči in posameznimi izseljenci. Poleg raziskovalnega dela ima Inštitut tudi funkcijo osrednjega slovenskega dokumentacijskega centra za zbiranje arhivskega gradiva o slovenskih izseljencih (to delo vodi Dean Ceglar), dokaj redno prejema slovensko društveno in versko periodiko z različnih koncev delov sveta, vodi bibliografijo raziskovalcev slovenskih migracij in ima knjižnico z domačo ter tujo literaturo.

Mednarodna znanstvena revija "Dve domovini" in "Bilten" - publikaciji, ki jih vsako leto izdaja Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU (Foto: Zvone Žigon)

Rezultati našega dela se izražajo predvsem v naših samostojnih publikacijah (od leta 1991 smo izdali kar štirinajst znanstvenih monografij, deset števil Dveh domovin, dva zbornika z mednarodnih simpozijev itd.) in v obsežni bibliografiji objavljenih znanstvenih člankov raziskovalcev z Inštituta, ki je vsakomur dosegljiva prek Interneta.

Smo optimističen kolektiv, poln delovne zagnanosti, pripravljeni sodelovati tudi pri raziskovalnih projektih zunaj Inštituta in v izredno zadovoljstvo nam je, kadar se pri nas oglasi kakšen obetaven študent etnologije ali le obiskovalec.